

Závodský, Artur

Brno, vůně jednoho města

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. D, Řada literárněvědná. 1960, vol. 9, iss. D7, pp. 283-284

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/107820>

Access Date: 29. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

dans Faery Queene. Enfin, notre monographiste tient pour certain que les „Quatre hymnes“ de Spenser ont considérablement influé sur la structure thématique et formelle de la pièce la plus étendue de John Keats, „Endymion“, etc.

L'apport du livre de Karel Štěpánik est donc, personne ne saurait le nier, fort appréciable. Un très substantiel et instructif résumé en langue anglaise rendra un grand service à tous ceux des lecteurs qui ne possèdent pas la langue tchèque. Faut-il dire cependant ce que tout le monde sait, à savoir que tout résumé, quelque intelligent qu'il soit, est en somme un traître à la pensée nuancée et profonde de l'auteur qu'il mutile inévitablement? Dans le cas du livre de Karel Štěpánik, nous sommes, du moins en partie, en une situation un peu plus heureuse. Le chapitre concernant l'influence de la pièce de Peacock „Rhododaphne“ sur la ballade de John Keats „La Belle Dame sans Merci“ a été publié, en anglais, dans la revue *Philologica Pragensia* (IIe année, 1959). Le premier chapitre de l'ouvrage a paru presque en entier dans les *Brno Studies in English*, volume 1 (1959).

Notre compte-rendu a voulu attirer l'attention sur l'objectif choisi par Karel Štěpánik, le caractère de son livre, son principal apport. Vu son but proposé, Karel Štěpánik pouvait-il opter pour une autre méthode que celle, consciencieusement critique, que nous avons tâché de faire entrevoir? Toutefois, si nous voulions à tout prix chercher querelle au monographiste, nous pourrions lui reprocher au moins de ne pas avoir mis, à la fin de son si beau et si intéressant livre, un index de noms cités. Peut-être nous répondrait-il qu'il se le réserve pour le second volume en préparation, celui qui va analyser l'art de John Keats. Nous espérons l'y trouver.

Disons, pour terminer, que l'ouvrage de Karel Štěpánik témoigne d'une érudition keatsienne de premier ordre, d'une profonde familiarité avec son œuvre, d'une intelligence lucide dans la discussion des problèmes qui la concernent. Cependant, n'oublions pas de mentionner encore deux aspects, très positifs, de ce livre. D'abord la quantité, l'étendue, l'exactitude et l'élégance des traductions (lettres, poésies) de John Keats, l'auteur ayant voulu faciliter l'approche des questions qu'il soulève et auxquelles il tâche d'apporter des solutions solidement fondées, aux lecteurs tchèques qui ne lisent pas l'anglais. Ensuite, c'est la présentation du livre au point de vue du style. En ces matières souvent arides et où il serait si naturel de céder au pédantisme qui guette tout exposé de cette sorte, Karel Štěpánik a su ne pas succomber. Il nous présente la discussion des matériaux aussi bien que les résultats de ses recherches, fruit de longues années de travail, avec une simplicité et un bonheur d'expression qui ne sont pas le côté le moins attachant de cette première monographie sur John Keats en langue tchèque.

Otakar Novák

Brno, vúně jednoho města. (Za hlavní redakce Františka Kalivody vydal k Prvnímu mezinárodnímu strojírenskému veletrhu Městský národní výbor v Brně; Brno 1959, stran 338.)

„Procházka městem mezinárodních veletrhů“ praví se v podtitulu této publikace (tištěné na formát mediánového kvartu). Tím je řečeno, že pořadatelům šlo o charakteristiku města, které proslulo v CSSR i za hranicemi jako sídlo vysokých škol a významných kulturních institucí, jako průmyslové centrum, jako město průmyslových výstav a dnes mezinárodních veletrhů, jako město sadů, věnčené ze tří stran rozsáhlými lesy a sousedící s velkou přehradou.

Autoři usilovali ukázat množstvím reprodukcí jak malířských děl, tak vynikajících fotografií historii města a spojit ji s jeho socialistickou přítomností. Setkáme se tu s podobou Brna před staletími i v současnosti, s reprodukcemi stránek starobylých právních knih a núsálů, stejně jako s fotografiemi dnešní Krajské dětské nemocnice nebo s fotografiemi operace srdce, jež v Brně provedl poprvé v r. 1958 prof. Jan Navrátil. Pohled je vržen i na historii dělnických bojů. Jak ani nebylo možno v publikaci vydané k zahájení 1. mezinárodního strojírenského veletrhu, velká pozornost je věnována fotografiím dokládajícím práci na Výstavišti, v závodech Brna i blízkého okolí. Několik fotografií zachycuje krásu brněnského okolí, zejména také Moravského krasu.

Kniha chce vidět Brno z mnoha stran, záměrně však rezignovala na úplnost. Přirozeně, že čtenář podle svého zájmu bude v knize to či ono postrádat. To je vždycky údělem podobných publikací. Nicméně, domníváme se, kniha, která chce charakterizovat život města, jako je Brno, neměla pominout zdejší vysoké školy, divadla, československé největší výstavní zařízení, jímž je brněnský Dům umění, obrazárnu v Moravském muzeu, redakce novin a časopisů — a našlo by se toho ještě více.

Brno, vúně jednoho města, je nepochybně publikace významná a v obrazové části vskutku reprezentativní. Výhrady je však možno mít proti redakčnímu uspořádání materiálu, které jak se nám zdá, nemá obsahově pevnou linii a je příliš roztěkané.

Vzhledem k tomu, že o Brně dosud nevyšla publikace tak náročná a že kniha není prodejná, chceme věřit, že se brzy dočkáme knihy, která s pevnější ideovou koncepcí a bez mezer zahrne celý život Brna. Brno jako druhé největší město ČSSR a jako sídlo mezinárodních veletrhů, jež navštěvují milióny lidí, po takové publikaci přímo volá.

Artur Závodský

Dr. Otto Hietsch, Die Petrarcaübersetzungen Sir Thomas Wyatts. Wiener Beiträge zur englischen Philologie, LXVII. Bd. Wien 1960. 220 pages.

Dr. Hietsch's comparative philological study of Wyatt's Petrarchan translations and imitations is so far the most exhaustive investigation of the subject which, in the author's opinion, had been rather neglected by previous research. Since it also contains a number of new observations or noteworthy suggestions concerning Wyatt's original creative method, it is a valuable contribution to our knowledge of the English Petrarchan's own poetic achievement. Some of Dr. Hietsch's general conclusions confirm and substantiate the critical opinions of earlier students of Sir Thomas Wyatt and the English Petrarchans of the sixteenth century. But even when the author disagrees with any of them, he generally does so on the grounds of meticulously painstaking and objective research work. His arguments, moreover, may be closely followed and easily verified thanks to the methodical presentation of the textual material — Petrarch's Italian originals and Wyatt's English version — and thanks to the copious critical commentary. This commented textual juxtaposition, analysis and comparison of 24 poems (pp. 73—211) forms the nucleus of the book. Its results, general as well as specific, are conveniently reviewed, complemented and summed up in the introductory study on Wyatt's language and style (pp. 3—72), while the remaining pages (214—220) are devoted to classified bibliography.

Our review being unable, for lack of space, to discuss Dr. Hietsch's work as fully as it deserves we have to concentrate only on its main object, viz. its examination of Wyatt's method of translating selected specimens from Petrarch's *Canzoniere*. The results of this examination may not seem surprisingly novel in the main, but they are highly interesting in details illustrating Wyatt's independent attitude to Petrarch and confirming his old-established status as one of the earliest modern English lyricists. For in spite of his reverence for Petrarch's mastery of poetic form and expression, and in spite of his sincere efforts to make his English countrymen acquainted with the Italian poet in a faithful translation, Sir Thomas Wyatt was no mere disciple and imitator. Dr. Hietsch has convincingly demonstrated, for instance, what many other scholars have denied or doubted, that Wyatt's knowledge of Petrarch's poetry as regards the language, content and form was quite sufficient to enable him to produce a faithful, if not a congenial rendering of it. Yet Wyatt's extant Petrarchan translations are but more or less free adaptations differing from their original not only in metrical pattern, but also in poetic devices and imagery, ideological and emotional content, and many other respects. These essential differences between Wyatt and Petrarch are obviously even more apparent in the English poet's creative imitations of his Italian master (Dr. Hietsch calls them „Um- und Nachdichtungen“ and discusses them at length on pp. 167—211) where the original is sufficiently noticeable but serves only as incentive, inspiration and model for Wyatt's personal poetic creation. To sum up in our own words, Wyatt's Petrarchan translations are neither faithful, let alone congenial versions of the Italian original, nor are they mere poetic exercises, though both these aims may have been present in Wyatt's intention and influenced their final character. These translations are rather original variations on Petrarchan poems. This becomes evident when we compare them with Wyatt's original pieces and find that nearly all important elements of content and form in which Wyatt's translations deviate from the original are characteristic of Wyatt's own production. As poet in his own right, Sir Thomas Wyatt has undoubtedly felt the strong influence of his English and foreign literary predecessors, not least of Petrarch, but the best qualities of his creative poetry were due to his native talent and personal living experience. Some of them were so strong as to penetrate even into his translations. By their incongruity with the original they sometimes impaired the value of the product as a translation; but on the other hand, they not seldom heightened its value as poetry.

Karel Štěpaník